

การพัฒนาแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
Development of Participatory Student Affairs Administration Model
in Medium-sized Schools under the Foundation
of the Church of Christ in Thailand

วุฒิพงษ์ สุตเกต*, อภินันต์ อันทวีสิน**, พัชราภรณ์ ดวงชื่น***

Woothipong Sutket*, Apinun Untaweasin*, Patcharaporn Duangchurn*

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน*

Master of Education (Educational Administration), Interdisciplinary Collage, Christian University*

Received December 09, 2024 Revise January 16, 2025 Accepted January, 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 2) สร้างรูปแบบ 3) ประเมินรูปแบบ 4) เปรียบเทียบผลการทดลองใช้รูปแบบระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบ และ 5) ศึกษาผลการใช้รูปแบบด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า ประชากรได้แก่ โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 8 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการ 3) ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/ผู้จัดการ 4) หัวหน้าฝ่าย 5) หัวหน้าแผนก หรือ รองหัวหน้าแผนก รวมทั้งสิ้น 40 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบ คือ โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษาโดยมีผู้ร่วมปฏิบัติการทดลอง จำนวนทั้งสิ้น 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 2) รูปแบบ 3) แบบประเมินรูปแบบ 4) แผนปฏิบัติการทดลอง 5) แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบ และ 6) แบบประเมินด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหายอยู่ระดับปานกลาง 2) รูปแบบที่สังเคราะห์ขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ร่วมคิด 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมรับผิดชอบ และ 5) ร่วมประเมินผล โดยตั้งชื่อว่า 5Co Model 3) ผลการประเมินรูปแบบโดยใช้ความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้อง(IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 4) ผลการทดลองใช้รูปแบบค่าเฉลี่ยหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ผลการใช้รูปแบบด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะ ควรนำรูปแบบไปสร้างและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบที่จะนำมาใช้ให้ทุกส่วนในองค์กรรับทราบและเข้าใจตรงกัน

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม: โรงเรียนขนาดกลาง: สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the problem 2) design and create a model 3) evaluate the model 4) compare the results of using the model before and after and 5) study the results of efficiency, effectiveness, and value of the participatory student affairs administration model. The population were 8 small-sized schools. There were respondents from each school which included 1) manager/ director 2) deputy director 3) assistant director/ manager 4) department head 5) section head/ deputy section head, with a total of 40 respondents. The sample in the experiment was Nan Christian School, with a total of 17 respondents. The instruments composed of 1) problem situation questionnaire 2) a constructed model 3) evaluation form 4) action plan of Activities 5) pre - test and post – test questionnaire and 6) efficiency, effectiveness and value questionnaire. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test (dependent).

The results of the research found that 1) the problem condition was at the moderate level, 2) the synthesized model consists of 5 steps: Co-thinking, Co-planning, Co-acting, Co-responsibility and Co-evaluating was named 5Co Model, 3) results of model evaluation using content validity was between 0.80 – 1.00, 4) the results of post – test was higher than pre - test with statistical difference at .01 level. 5) the results of using the model in terms of efficiency, effectiveness, and value were at the highest level. The suggestion for this research; the model should be used to create and understand the format that will be used. Let every part of the organization be informed and have the same understanding.

Keyword: Development of Participatory Student; Medium-sized Schools; under the Foundation of the Church of Christ in Thailand

บทนำ

หลายทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยได้มุ่งเน้นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม รวมถึงการศึกษามากขึ้น ส่งผลให้การเจริญเติบโตของประเทศและรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น ผลที่ได้คือทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดดแต่ในความเจริญดังกล่าวเป็นการเจริญเติบโตที่ไม่ถาวร เนื่องจากการพัฒนาที่ได้มาจากเทคโนโลยีที่ก้าวหน้านั้นไม่ได้เกิดมาจากคุณภาพของคนในประเทศอย่างแท้จริง ดังนั้นเมื่อสภาพการณ์ของโลกและเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ก็มักจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ก็คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในประเทศเพราะคนจะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลยิ่งขึ้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพคือการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ซึ่งการศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับบุคคลและสังคม และการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช, 2550 อ้างถึงใน สุรพัชร เกตุรัตน์, 2561) จากพระบรมราโชวาท

ของในหลวงรัชกาลที่ 9 การพัฒนาเยาวชนไม่ได้เกิดจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้นแต่ การจะพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีเกียรติ มีความสำเร็จ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการบริหารจัดการซึ่งถือเป็นการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาโดยให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมีผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ความร่วมมือ สนับสนุน แก้ไขปัญหาและพัฒนา เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาโดยมีประเด็นสำคัญคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้เป็นรูปแบบที่หลากหลาย ๆ คนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมกำหนดนโยบายเพื่อให้ฝ่ายปฏิบัติงานในองค์กรมีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพตามข้อบังคับของกฎหมายการศึกษาเพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้มากที่สุด(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 อ้างถึงใน อรรถชัย กาหลง และคณะ, 2563)

งานกิจการนักเรียนเป็นภาระงานที่สำคัญในโรงเรียนโดยเฉพาะในการพัฒนาขัดเกลา บ่มเพาะนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมที่ดี มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นการส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของนักเรียนในการแก้ปัญหาอุปสรรค ต่างๆให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ที่รับผิดชอบบริหารงานกิจการนักเรียนต้องมีความเข้าใจในภารกิจ ความรับผิดชอบ และความต้องการของนักเรียน โดยมุ่งส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติและเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความสามารถที่ได้ไปใช้จริง การปฏิบัติ หากได้รับความร่วมมือที่ดีจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและบุคลากรทุกคนโดยสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนอุดมวิทยายน, 2564)

โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้มีนโยบายที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะด้านการดำเนินชีวิตจากการสอนคริสต์จริยธรรม มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถผู้เรียนด้านภาษาต่างประเทศ ดนตรี และกีฬา รวมถึงมีศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงกระทำความคุณประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติเป็นจำนวนมาก (สุรินทร์ อนุชราชีวะ, 2554) จากแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา มีการระดมความคิดเห็นและการศึกษาข้อมูลจากหลายฝ่าย ข้อมูลดังกล่าวได้ถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลผลนำสู่องค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนอย่างเป็นระบบ (ชงโค มิตรประยูร, 2565) จากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง พบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในเรื่องของการจัดทำระบบและขั้นตอนการรับฟังเสียงสะท้อนของนักเรียนในการจัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติของโรงเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม การนิเทศกำกับติดตามการประเมินผลรายงานผล การประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารกับครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน อีกทั้งงบประมาณยังไม่เพียงพอในการบริหารงานกิจการนักเรียนในการดูแลดำเนินจัดกิจกรรม รวมถึงครูให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมไม่เท่ากัน (โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา, 2566) ปัญหาดังกล่าวควรได้รับการแก้ไขและจะต้องมีวิธีการป้องกันโดยครูและผู้ปกครองควรเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะต้องคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนโดยส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้ และปลูกฝังให้เด็กมีทักษะชีวิตที่พร้อมนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นทุกฝ่ายควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารในการควบคุมดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะฝ่ายการบริหารกิจการนักเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลนักเรียน (อรรถชัย กาหลง และคณะ, 2563)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน

ประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพให้บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านการสอนให้ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมและเหมาะสมสามารถนำไปเป็นแบบอย่างและปรับใช้ภายในโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย อันจะส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เพื่อออกแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
4. เพื่อเปรียบเทียบผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า อยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี การจัดรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นถือว่ามีค่าสำคัญมาก ผู้วิจัยจึงได้ศึกษากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของนักทฤษฎีเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ 1) ทฤษฎีของเดมมิง (Deming, 1982) เป็นวงจรการบริหารงานคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) วางแผน (Plan) 2) ปฏิบัติตามแผน (Do) 3) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ 4) ปรับปรุงแก้ไข (Act) 2) โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 3) สวอนเบิร์ก (Swanburg, 1996) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ 1) การไว้วางใจ (Trust) 2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) 3) การตั้งเป้าหมายร่วมกันและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) และ 4) ความอิสระและความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) 4) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 6 ด้านของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ดังนี้ อุดม กัสมัง (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนการพัฒนาปัญหาที่พบ คือ การดำเนินงานยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ไม่มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่เป็นระบบ ครูที่ปรึกษาไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในด้านการปฏิบัติหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความต้องการในการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการศึกษาเอกสารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการสนทนากลุ่มพบว่า มีความต้องการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ณัฐชา จันทรรดา(2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีศรีวิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารแบบสมดุลเพื่อให้เกิดการพัฒนาครบทุกมุมมองที่เกี่ยวข้อง คือด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และนิชาวรรณ บุญรอด (2566) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะมีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการ ทำงานร่วมกันที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์และ มีส่วนร่วมในการประเมินผล และร่วมตรวจสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท ชุดที่ 2 รูปแบบโดยการออกแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ชุดที่ 3 แบบประเมินรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม โดยประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ชุดที่ 4 แผนปฏิบัติการทดลองรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยกิจกรรมตามรูปแบบ 5Co Model ชุดที่ 5 แบบประเมินก่อนและหลังการทดลองตามแผนปฏิบัติการ และชุดที่ 6 แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า ซึ่งเป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's rating scales)

การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน 1) ประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการทางการศึกษาหรือ ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of item Objective Congruence) 2) ออกแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ประเมินและพัฒนาตามข้อเสนอแนะของ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3) สร้างแผนการปฏิบัติการทดลอง จัดกิจกรรมตามขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการบริหารงาน
กิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 4) ประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า
ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามของแต่ละชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
และทดลองใช้ที่รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประสานงานกับ
สถานศึกษาเก็บข้อมูลและทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดกลาง จัดส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
ให้กับโรงเรียนขนาดกลาง ทั้ง 8 โรงเรียน และเก็บแบบสอบถามกลับคืนทางออนไลน์ (Google forms) ประชุม
ชี้แจงผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มทดลองโรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษาทดลองใช้รูปแบบตามแผนปฏิบัติการโดยใช้
ระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยจัดให้มีการประเมินก่อนการใช้รูปแบบ และมีการประเมินหลังใช้รูปแบบแล้วเก็บ
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลของการใช้รูปแบบ ซึ่ง
ประกอบด้วย ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า จากกลุ่มปฏิบัติการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงจำนวน
ความถี่ และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลการทดลอง 2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) 3)
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) ค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับเนื้อหาารายข้อ
(IOC: Index of item objective congruence) 5) ค่าที (t – dependent) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างก่อน
การทดลองกับหลังการทดลอง และเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย (Mean) เกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนารูปแบบ
การบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม และการพิจารณาประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณค่า โดยใช้
ค่าเฉลี่ยมาเทียบเคียงกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง
ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมากคือด้านร่วมรับผิดชอบ และสภาพ
ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางมีจำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านร่วมประเมินผล 2) ด้าน
ร่วมดำเนินการ 3) ด้านร่วมคิด และ 4) ด้านร่วมวางแผน

2. ผลการออกแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้นำหลักการ
และแนวคิดจากทฤษฎีและงานวิจัยมาสังเคราะห์ประกอบด้วยทฤษฎี ของเดมมิ่ง (Deming Cycle, 1982) โคเฮน
และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) สวอนเบิร์ก (Swanburg, 1996) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน
กิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 6 ด้านของสำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) อุดม กัสมัน (2557) ญัฐชา จันทร์ดา (2564) และณิชาวรรณ บุญรอด (2566) ซึ่งมี

รายละเอียดตามลำดับดังนี้ซึ่งสังเคราะห์ได้ 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ด้านร่วมคิด 2) ด้านร่วมวางแผน 3) ด้านร่วมดำเนินการ 4) ด้านร่วมรับผิดชอบ และ 5) ด้านร่วมประเมินผล ผู้วิจัยตั้งชื่อรูปแบบนี้ว่า 5 Co Model

5 Co MODEL

C: Co-Thinking
C: Co-Planning
C: Co-Acting
C: Co-Responsibility
C: Co-Evaluating

แผนภาพ รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3. ผลประเมินรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง ปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นด้วย โดยค่าความสอดคล้อง (IOC) ของวัตถุประสงค์กับรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

4. ผลการเปรียบเทียบผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างก่อน และหลังการทดลอง มีค่าความแตกต่างวิเศษณ์เท่ากับ 2.02 และได้ทำการทดสอบค่าทีเท่ากับ 10.99 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับสมมติที่ตั้งไว้

5. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง ในด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านคุณค่า ปรากฏผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามข้อคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ร่วมในการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน และ 2) ร่วมในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านร่วมประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ร่วมในการยุติกิจกรรมหรือการพัฒนางานกิจการนักเรียนต่อไป และ 2) ร่วมในการรายงานและติดตามผลกิจกรรมของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านร่วมดำเนินการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ดังนี้ ร่วมในการกระตุ้นเตือนให้การบริหารงานกิจการนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ด้านร่วมคิด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ดังนี้ ร่วมในการประชุมปรึกษาหารือวางแผนในการบริหารงานกิจการนักเรียน และด้านร่วมวางแผน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ดังนี้ ร่วมในการกำหนดระยะเวลาในการ

บริหารงานกิจการนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร สมบูรณ์ชัย (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอยางเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วยด้านยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยสร้างความตระหนักให้มีจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข และการสร้างเครือข่าย และด้านการส่งเสริมศักยภาพของผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนในการจัดการศึกษาควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารงานกิจการนักเรียน อันเป็นหน้าที่งานที่สำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักหน้าที่ของตนเอง เคารพในหลักประชาธิปไตย และดำรงไว้ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สืบไป

2. การออกแบบและสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมผู้วิจัยได้นำหลักการและแนวคิดจากทฤษฎีของเดมมิง (Deming Cycle, 1982) โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) สวอนเบิร์ก (Swanburg, 1996) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 6 ด้านของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) และรายละเอียดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของอุดม กัสมัน (2557) ณัฐชา จันทรรดา(2564) และณิชาวรรณ บุญรอด (2566) ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ 1) ร่วมคิด (Co-thinking) 2) ร่วมวางแผน(Co-planning) 3) ร่วมดำเนินการ (Co-acting) 4) ร่วมรับผิดชอบ (Co-responsibility) และ 5) ร่วมประเมินผล (Co-Evaluating) ในการนำข้อบกพร่องปัญหา อุปสรรค จากการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง ที่ระบุว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้นโดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปในขั้นตอนการตัดสินใจไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจได้เพียงอย่างเดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการปฏิบัติการด้วย การตัดสินใจยังเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์ และการประเมินผลในกิจกรรมการพัฒนาด้วยจะเห็นว่าการตัดสินใจนั้นเกี่ยวข้องกับเกือบโดยตรงกับการปฏิบัติ และเกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์และการประเมินผลด้วย โดยที่ผลประโยชน์นั้นเป็นผลมาจากขั้นตอนการตัดสินใจแล้ว ทั้งสิ้น นอกจากนี้ก็จะมีผลสะท้อนกลับจากการประเมินผล และการปฏิบัติการกลับไปสู่การตัดสินใจอีก ดังนั้นการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมที่ขั้นตอนการตัดสินใจเป็นประการสำคัญ และสอดคล้องกับทฤษฎีของสวอนเบิร์ก (Swanburg, 1996) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ 1) การไว้วางใจ (Trust) การไว้วางใจเป็นปรัชญาพื้นฐานของการมีส่วนร่วมผู้ร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับไว้วางใจจากผู้บริหาร ช่วงเวลาในการให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหารควรจะได้รับ การควบคุมจากผู้บริหาร ภาระงานทั้งหมด 2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานต้องการความยึดมั่น ผูกพัน ดังนั้นผู้บริหารควรที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือและฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ความยึดมั่น ผูกพันเป็นลักษณะที่ได้จากการพัฒนาการให้โอกาสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหารและรู้ถึงเป้าหมายขององค์การ ประสบการณ์ในการ

เข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะ ผลผลิตในการทำงานมีมากขึ้น จะเห็นได้ว่าภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะเกิดความยึดมั่นผูกพันโดยไม่ให้เกิดโทษ และ 3) การตั้งเป้าหมายร่วมกันและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) ความขัดแย้งเป็นความต้องการหลักหรือเป็นเป้าหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อมนุษย์มีการทำงานร่วมกัน ดังนั้นการตั้งเป้าหมายวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึง การร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์การย่อมจะขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเพราะทุกคนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน มีการทำงานในทิศทางเดียวกันมีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม 6 ด้านของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ผลการประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ของรูปแบบกับวัตถุประสงค์ปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นด้วย อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จึงสามารถนำไปใช้เป็นแบบเก็บข้อมูลได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นด้วยตามหลักการวัตถุประสงค์และรูปแบบที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น และเมื่อนำไปทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วมีค่าความสอดคล้องที่สูงสอดคล้องกับแนวคิดของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1977) ที่ระบุว่าค่า IOC เป็นการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลางที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม มีความถูกต้องตามหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา และเหมาะสมกับสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนของครูในยุคปัจจุบัน

4. ผลการนำรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมไปปฏิบัติทดลองใช้ พบว่า ผลหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมมีความแตกต่างกันโดยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่สามารถทำให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ การปฏิบัติทดลองมีคุณค่าต่อการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่นำมาทดลองใช้ช่วยให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความเข้าใจในการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมชัดเจนโดยเป็นการกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักขององค์กร เมื่อกำหนดเป้าหมายที่สำคัญด้วยตนเอง จึงเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมุ่งมั่น มีความพยายามในการคิดกิจกรรมหรือโครงการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น รูปแบบที่นำมาใช้จึงมีคุณค่าต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานและการบริหารงานของผู้บริหารสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สมบูรณ์ชัย (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานกิจการนักเรียนองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วยด้านยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข การร่วมประชุม อบรม สัมมนา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่ายโดยใช้เครือข่ายชมรมผู้ปกครอง

และชุมชน สำหรับด้านการดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชมรมผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนร่วมกัน พัฒนา ส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและครู ประจำชั้นรวมถึงการพัฒนาผู้ปกครองให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างความรู้ให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนโดยผ่านครูประจำชั้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารงานกิจการนักเรียน อันเป็นภาระงานที่สำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักหน้าที่ของตนเอง เคารพในหลักประชาธิปไตย และดำรงไว้ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สืบไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐนนท์ คำชาย (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่พบว่าการบริหารงานทั้ง 5 งานคืองานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานกิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน งานกิจกรรมกลุ่มสนใจ งานกิจกรรมโรงเรียนและงานประชาสัมพันธ์เป็นการรับนโยบายโดยตรง ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 2. แนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ พบว่า กระบวนการการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ขั้นตอนแรกการร่วมคิดของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกภาคส่วน ขั้นตอนที่สองการร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนตามแผนประจำปี ขั้นตอนที่สาม การร่วมการดำเนินกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ขั้นตอนที่สี่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและสรุปผลและขั้นตอนที่ห้าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ร่วมกัน

5. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลางในด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผลและด้านคุณค่า ปรากฏผลดังนี้

5.1 ด้านประสิทธิภาพ พบว่ารูปแบบที่นำมาทดลองใช้มีความเกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน นำมาทดลองใช้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารและเหมาะสมกับงบประมาณที่ต้องใช้ บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ที่นำมาปฏิบัติ ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และสถานที่ โดยภาพรวมระดับการประเมินอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานกิจการนักเรียนมีความเข้าใจในเป้าหมายหลักขององค์กร เป้าหมายของตนเอง และมีความกระตือรือร้นที่จะคิดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ หรือวิธีการ ขั้นตอนการทำงานใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กร ในการให้คำแนะนำ การสร้างความรู้มีส่วนร่วมทั้งระบบ จนทำให้ทุกฝ่ายในองค์กรมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน แต่อาจจะมีวิธีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละส่วนงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญฐนนท์ คำชาย (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีหิวยาคม ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีหิวยาคมโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารแบบสมดุลเพื่อให้เกิดการพัฒนาครบทุกมุมมองที่เกี่ยวข้อง และยั่งยืนให้สอดคล้องกับปัจจัยแห่งความสำเร็จของงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต แบ่งออกเป็น 3 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มุมมองกระบวนการภายในมุมมองด้านนักเรียนสามารถดำเนินงานที่ส่งผลให้ตัวชี้วัด (KPI) ประสบความสำเร็จทุกตัวชี้วัดสูงกว่าเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และตรงตามเป้าหมาย 3 ตัวชี้วัด และยังพบปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ได้จากการศึกษาวิจัย 3 ประการ คือ 1) ทักษะ

ทางการบริหาร 2) กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม PAOR ที่เป็นพลวัต (Dynamic) และ 3) การพัฒนาที่เป็นระบบมีความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยทุกกระบวนการเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องส่งผลให้โรงเรียนมีกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

5.2 ด้านประสิทธิผล พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่รูปแบบที่นำมาทดลองใช้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมที่มีคุณค่าต่อส่วนรวมของโรงเรียน โดยมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากงานที่รับผิดชอบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานบริการที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ เหมาะสม ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและสะท้อนความสุขไปถึงผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา นามธรรม (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4. ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 5. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน และประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .788$) 6. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร และด้านบุคลากร โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.40 และมีความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.4826 และ 7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงาน กิจการนักเรียนของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเหมาะสม สนับสนุนสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน ด้านโครงสร้างการ บริหารงานกิจการนักเรียนโดยกำหนดขอบข่ายโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน วางงานให้เหมาะสมกับคน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล และด้านบุคลากร โดยจัดบุคลากรให้เพียงพอต่อภาระ งานและเหมาะสมกับงานและสอดคล้องกับแนวคิดของ นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์ และนิพนธ์ วรรณเวช (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยมีตัวบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพที่ชัดเจน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตผลการปฏิบัติงานแบบอย่าง การปรับตัวและความเป็นปึกแผ่นขององค์กร

5.3 ด้านคุณค่า พบว่า มีคุณค่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่รูปแบบที่นำมาทดลองใช้มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการบริหารสถานศึกษา มีประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนได้ อีกทั้งเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดคุณภาพต่อการจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดเป็นนโยบายเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่นำมาใช้สามารถแก้ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ

บริหารงานกิจการนักเรียนได้แต่ในโรงเรียนยังมีอีกหลายฝ่ายการที่จะนำรูปแบบการบริหารงานนี้ไปใช้กับฝ่ายอื่น ๆ จึงควรประกาศเป็นนโยบายเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติ สร้างความเข้าใจ ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในองค์กร ซึ่งวิธีในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายอาจมีความแตกต่างกัน แต่ทุกฝ่ายยังมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา ทรงศรี ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง และปรกรณ์ ประจัญบาน (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 รูปแบบหลัก และองค์รูปแบบย่อย ดังนี้ 1) คณะกรรมการกิจการนักเรียน 2) ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งมีรูปแบบย่อยคือ 2.1) งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน 2.2) งานกิจกรรมนักเรียน 2.3) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.4) งานกิจกรรมที่เป็นจุดเน้นและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และ 3) กระบวนการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม รูปแบบได้ผ่านการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยผู้มีส่วนได้เสียกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา นามธรรม (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4. ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน และประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .788$) 6. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านบุคลากร โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.4826 และ 7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงาน กิจการนักเรียนของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเหมาะสม สนับสนุนสิ่งที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ด้านโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยกำหนดขอบข่ายโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน วางงานให้เหมาะสมกับคน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล และด้านบุคลากร โดยจัดบุคลากรให้เพียงพอต่อภาระ งานและเหมาะสมกับงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงเรียนควรนำรูปแบบไปใช้เป็นนวัตกรรมทางการบริหารโดยส่งเสริมการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับรูปแบบที่นำมาใช้ ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรในองค์กร และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาวิจัยการนำรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด
มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ไปใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- ชงโค มิตรประยูร.(2565).การพัฒนาแบบการบริหารโครงการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียน
ขนาดกลาง ในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ณัฐชา จันทร์ดา. (2564). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสัต
หีบวิทยาคม. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2566, สืบค้นจาก <http://www.sw.ac.th>
- ณัฐนนธ์ คำชาย. (2562). การบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยา
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ณิชาวรรณ บุญรอด, (2566) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. วารสารนิติรัฐ. 1(1), 23.
- นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์ และนิพนธ์ วรรณเวช. (2561). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มี
ประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(1), 89-
99.
- โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา. (2566) รายงานผลการประเมินตนเอง (Self- Assessment Report: SAR) ปี
การศึกษา 2566.
- โรงเรียนอุดมวิทยายน. (2564). คู่มือกรอบภาระงานฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน ประจำปีงบประมาณ
2564. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2566, สืบค้นจาก <https://udom.thai.ac>
- สมพร สมบูรณ์ชัย. (2560). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3. วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา. 8(1), 73-83.
- สุกัญญา นามธรรม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรพัชร เกตุรัตน์.(2561). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี. การ
ค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรินทร์ อนุชราชีวะ.(2554).การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2562). มาตรฐาน
การปฏิบัติงานโรงเรียน มัธยมศึกษา พ.ศ.2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.

- อดิสร สรรเสริญ. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียนของครูในโรงเรียนกะเปอร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อรสา ทรงศรี, ปราศรัย ประวัตรุ่งเรือง และปรกรณ์ ประจัญบาน. (2557). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารจันทร์เกษมสาร*, 20(38), 143-151.
- อรรถชัย กาหลง และคณะ. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ขนาดใหญ่ในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อุดม กัสมัง. (2557). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรค์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Best, W. J. (1997). *Research in Education*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.
- Deming, W. E. (1982). *Quality productivity and competitive position*. Cambridge. MA: Center for Advance Engineering, Massachusetts Institute of Technology.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T., (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity, *World Development*, (Vol.8), 213-235.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K., (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Swansburg, R.M. (1996). *Management and Leadership for Nurse Managers*. Boston: Jones and Bartlett Publishers.